

**ЖОВТЕНЬ
2024**

ВИПУСК № 10 (62)

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

неполітичне інформаційне видання

УКРАЇНІ ДАДУТЬ ДОЗВІЛ НА ВИКОРИСТАННЯ ДАЛЕКОБІЙНОЇ ЗБРОЇ ПО ВІЙСЬКОВИХ ОБ'ЄКТАХ НА ТЕРИТОРІЇ РФ

МЕДІАГРУПА «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

Газета «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

ПАТРІОТ ДОНБАСУ

donpatriot.news

УКРАЇНІ ДАДУТЬ ДОЗВІЛ НА ВИКОРИСТАННЯ ДАЛЕКОБІЙНОЇ ЗБРОЇ ПО ВІЙСЬКОВИХ ОБ'ЄКТАХ НА ТЕРИТОРІЇ РФ

Росія таємно домовлялася з Іраном щодо постачання їй ракет. Напевно, в РФ сподівалися, що про це ніхто не дізнається. Хоча очевидно: після перших же російських ударів іранські ракети були б ідентифіковані за уламками та деталями вузлів цих боєприпасів.

Інформація про постачання цих ракет спливла раніше, аніж їх почали використовувати у війні.

Європейський Союз отримав від союзників достовірну інформацію про те, що Іран поставив Росії балістичні ракети. Про це заявив речник Європейської комісії Петер Стано під час пресконференції.

«Ми володіємо достовірною інформацією, наданою союзниками, про постачання іранських балістичних ракет до Росії. Ми вивчаємо це питання разом з нашими країнами-членами, і якщо це підтвердиться, то ця поставка означатиме суттєву матеріальну ескалацію підтримки Іраном незаконної агресивної війни Росії проти України», – повідомив речник Єврокомісії.

І, як завжди, РФ отримала геть протилежний результат від постачання іранських ракет. Та й сам Іран отримає нові санкції.

У відповідь на постачання іранських ракет РФ Україна отримає дозвіл на застосування далекобійної західної зброї по військових об'єктах на російській території. До цього ЗСУ могли використовувати західну зброю на певних напрямках, зокрема на Харківщині, для ударів по російській території. Правда, з певними обмеженнями з глибини цих ударів.

А тепер Велика Британія ухвалила рішення дозволити Україні використання крилатих ракет Storm Shadow по цілях на території Росії.

Про це повідомило видання The Guardian з посиланням на джерела у британському уряді.

Як стверджується, рішення про застосування Storm Shadow для ударів по російських цілях було ухвалене неопублічно і, найімовірніше, не буде оголошуватись.

Одне з джерел The Guardian зазначило, що без такого рішення не відбувся б спільний візит глави британського МЗС Девіда Леммі та державного секретаря США Ентоні Блінкена до Києва.

У матеріалі The Guardian ідеться про те, що британська сторона начебто вважає публічну заяву щодо використання ракет дальнього радіуса дії для ударів по Росії «надмірно провокаційною».

Також «цілком імовірно», що Україна зможе використовувати Storm Shadow з певними обмеженнями, «щоб уникнути необдуманих або непотрібних атак», ідеться в матеріалі.

Видання Bloomberg пише, що рішення щодо послаблення Заходом обмежень на удари далекобійною зброєю по цілях на території РФ, напевно, не буде ухвалене до зустрічі світових лідерів на Генасамблеї ООН у США 24 вересня.

Найімовірніше, інформація про дозвіл буде максимально засекреченою і публічних заяв із цього приводу або не буде зовсім, або вони будуть дуже обмеженими.

Що може ракета Storm Shadow

Ці ракети — спільна розробка Франції та Великої Британії. Вони мають повітряне базування, а польотна маса Storm Shadow становить 1300 кг. Це ракети класу «повітря-земля». Призначені для знищення важливих стаціонарних цілей, добре захищених засобами протиповітряної оборони. Можуть використовуватися в будь-який час доби, за складних метеоумов та в разі застосування противником засобів радіоелектронної протидії.

Політ ракети здійснюється в режимі проходження рельєфу місцевості по заздалегідь обраному «коридору». Система керування обладнана приймачем американської системи супутникової навігації GPS. На кінцевій ділянці використовується тепловізійна система самонаведення з функцією розпізнавання цілі. Підхід до цілі стандартний для дозвуків крилатих ракет — перед наближенням до цілі ракета виконує гірку з подальшим пікіруванням на об'єкт наведення. Кут пікірування може встановлюватися залежно від характеристики цілі. Бойова частина масою 450 кг тандемна, типу BROACH, на підльоті вистрілює в ціль суббоєприпас, пробиває отвір у стіні споруди, в який влітає основний боєприпас, що спрацьовує всередині об'єкта.

Україна отримала ці ракети ще у 2023 році. Однак не було дозволу на застосування їх по цілях на території РФ.

Ось декілька епізодів з імовірним використанням цих ракет у російсько-українській війні.

◆ Вранці 22 червня 2023 року, в ході українського контрнаступу, обидва автомобільні мости через Сиваш під Чонгаром атаковано крилатими ракетами Storm Shadow. Рух мостами тимчасово припинили.

◆ 11 липня 2023 року стало відомо про ліквідацію російського гене-

рал-лейтенанта РФ Олега Цокова в районі Бердянська. Припускається, що удар було завдано за допомогою Storm Shadow.

◆ 13 вересня 2023 року Повітряні Сили України атакували сухі доки Севастопольського морського заводу, ймовірно ракетами Storm Shadow. Результатом атаки стали важкі пошкодження ВДК «Мінськ» та підводного човна «Ростов-на-Дону», носія крилатих ракет «Калібр». Можливо, обидва кораблі не підлягають відновленню. Це перший в історії випадок знищення підводного човна крилатою ракетою.

◆ 4 листопада 2023 року три ракети SCALP-EG влучили прямо в центральну частину малого ракетного корабля «Аскольд» проекту 22800 «Каракурт», який стояв у причальній стінки на заводі «Залив» у тимчасово окупованій Керчі.

◆ 26 грудня 2023 року, в результаті удару крилатих ракет класу «повітря-земля» Storm Shadow, в порту тимчасово окупованого міста Феодосії знищений ВДК «Новочеркаськ».

Операційна дальність цих ракет – 560 км. Однак експортний варіант має зменшену дальність до 290 км. Які саме ракети цього типу передані Україні, наразі точно невідомо.

УКРАЇНА АТАКУВАЛА НАЙБІЛЬШ СУЧАСНЕ СХОВИЩЕ БОЄПРИПАСІВ У РОСІЇ

18 вересня українські дрони атакували найбільше та найсучасніше сховище боєприпасів на європейській території РФ. Детонація боєприпасів була така, що її можна порівняти з вибухом ядерної бомби потужністю в пару кілотонн.

У сховищі зберігалися ракети, міни, снаряди та інші боєприпаси.

Приблизно о четвертій ранку українські БПЛА, а можливо й ще якісь інші засоби ураження, атакували 107-й арсенал Головного ракетно-артилерійського управління в місті Торопець Тверської області. Почалася пожежа та потужні вибухи від детонації боєприпасів, які чули у декількох районах та містах області.

Насправді, за весь час повномасштабного вторгнення жодного разу не було такої довгої детонації після ураження російських складів з БК.

І це був найвіддаленіший від України арсенал, який потрапив під удар. Від кордону до Торопця приблизно 500 км.

Офіційна російська пропаганда повідомляла, що пожежа нібито почалася через падіння уламків безпілотників і атаку було відбито засобами ППО, але чомусь «почалося займання».

Розповіді про уламки викликали цілий потік мемів, де йшлося про те, що далекобійні уламки, виявляється, є найбільш разючою зброєю.

Міноборони РФ відзвітувало, нібито за ніч було знищено аж 54 українські БПЛА. При цьому у звіті взагалі не згадувалася Тверська область, начебто там нічого такого й не сталося.

Ще у 2015 році російські засоби масової пропаганди повідомляли, що будується новітній арсенал для боєприпасів, з бетонними сховищами.

Пізніше, вже у 2018 році, кремлівська пропаганда розповідала:

«У Торопці за світовими стандартами будується арсенал для зберігання ракет і боєприпасів, повідомив заступник міністра оборони РФ Дмитро Булгаков: «Арсенал у Торопці дозволяє укрити запаси ракет і боєприпасів від зовнішнього впливу та забезпечити їх збереження й вибухонебезпечність. Повне завантаження кожного сховища арсеналу становить до 240 тонн».

Стверджувалося, що цей арсенал у змозі витримати навіть фактори ядерного вибуху. Але, як виявилось, в разі правильного застосування конвенційних боєприпасів наслідки були катастрофічні. Усе просто горіло та вибухало понад добу.

Згодом стало відомо, що росіяни зберігали в арсеналі ракети до РСЗВ «Град», комплексів С-300 та С-400, вироблені балістичні ракети до «Іскандерів» та починали створювати запас північнокорейських ракет KN23.

Уже після того як сталася українська атака на новітній арсенал, почали з'являтися дуже цікаві деталі.

На цьому арсеналі була встановлена система з функцією захисту від дронів. Це нібито сучасна система «Мурена 1 СВ». Її вартість становила 212 млн рублів (2 млн 280 тис. американських доларів). Систему змонтували десь у 2021 році, тобто вона новітня.

Засоби цієї системи мали б засікати, а потім збивати БПЛА. Відстань, на якій мали б збиватися БПЛА, становила 2 км. Як виявилось, «Мурена» з цією задачею не впоралася.

Як не впоралися з захистом стратегічного об'єкта й засоби ППО, які б там мали бути.

У 107-му арсеналі Головного ракетно-артилерійського управління зберігалися боєприпаси для російського угруповання, що воює на північному напрямку в Україні, зокрема в Харківській області. Крім того, також боєприпаси з цього сховища постачалися на Курський напрямок.

НБУ ОНОВИВ ПРАВИЛА ВИДАЧІ ГОТІВКИ НА КАСІ

Послуга «готівка на касі», яка дозволяє знімати готівку з банківських карток на касах торгових точок, зазнала змін з 1 вересня.

Як пояснили в Національному банку України (НБУ), відтепер покупці можуть відмовитися від отримання банкнот та монет, якщо вони в поганому стані. А касирам заборонено видавати такі гроші в межах послуги «готівка на касі».

У НБУ наголосили, що гроші, які касири видають покупцям, повинні бути придатними для обігу та не викликати сумнівів щодо їх справжності чи платіжності. Натомість пошкоджені банкноти мають вилучатися з обігу та передаватися банкам разом з іншим виторгом.

Послуга «готівка на касі» дозволяє знімати готівку з банківських карток на касах торгових точок. Мінімальна сума під час такого зняття має становити 500 грн, максимальну суму встановлює заклад чи мережа закладів. Торгова точка може відмовити у наданні послуги за відсутності потрібної суми.

Щоб зняти готівку на касі, потрібно щось купити в торговій точці, а під час розрахунку повідомити касира, що ви бажаєте зняти готівку. Далі потрібно назвати суму, яку хочете зняти.

Раніше Громадське радіо розповідало, як захистити платіжну картку від шахрайства.

Також зазначимо: з 1 жовтня і впродовж шести місяців в Україні діятимуть обмеження переказів з картки на картку. Вони передбачають, що впродовж місяця з одного рахунку можна буде переказати не більш ніж 150 тисяч гривень.

Володимир Пиріг

Міністерство
внутрішніх справ
України

«ТРИВОЖНА ВАЛІЗА»

01 ЗБЕРІТЬ ДОКУМЕНТИ ТА ГРОШІ

Паспорт і копії всіх необхідних документів (свідоцтво про народження, військовий квиток, документи про освіту, трудову книжку або пенсійне посвідчення, документи на власність); гроші (готівку і банківські картки).

02 НЕОБХІДНА ТЕХНІКА

Зарядні пристрої для телефонів, радіоприймач, ліхтарик, сигнальні пристрої, компас, годинник, компактний набір інструментів (мультитул), ніж, пакети для сміття, блокнот, олівець, нитки, голки, сірники, запальнички.

03 ОДЯГ ТА ЗАСОБИ ГІГІЄНИ

Теплий одяг (якщо є така можливість, підготуйте термоковдру), спідня білизна, надійне зручне взуття. Не забудьте зібрати необхідні для вас засоби особистої гігієни.

04 ЗДОРОВ'Я

Аптечка, включно з медичними препаратами, які вживаєте щодня, а також рецепти на медикаменти.

05 ПОСУД ТА ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

Посуд, в якому зможете приготувати, розігріти і зберігати їжу; вода і продукти харчування на 3 доби, які довго зберігаються і не потребують додаткового приготування.

Складіть речі у місткий, зручний рюкзак і тримайте його напоготові. В разі надзвичайної ситуації це скоротить час на збори.

БЮДЖЕТ НА 2025 РІК

В Україні наступного року курс долара значно зросте. Очікується, що американська валюта здорожчає приблизно на 4 грн.

Про це повідомив народний депутат Ярослав Железняк.

Які зміни закладено в бюджет на 2025 рік

За словами нардепа, в бюджеті на 2025 рік закладений курс національної валюти у 45 грн за долар. Він також повідомив, що інфляція на наступний рік закладається +9,5%, а зростання ВВП очікується на рівні 2,7%.

Державний бюджет-2025

Железняк також оприлюднив основні економічні показники, зазначені в проекті держбюджету:

1. Доходи загального фонду (без офіційних трансфертів і грантів): 2007,4 млрд грн.
2. Видатки загального фонду: 3643,6 млрд грн.
3. Фінансовий ресурс на сектор безпеки та оборони: 2223 млрд грн (26,3% від ВВП).
4. У 2024 році на підтримку соціально незахищених громадян передбачено 419,2 млрд грн. З цієї суми 237,9 млрд грн буде спрямовано на Пенсійний фонд, 127,9 млрд грн — на допомогу малозабезпеченим сім'ям та особам у складних життєвих обставинах, а 42,3 млрд грн буде використано на виплату пільг і субсидій.
5. Охорона здоров'я: 210,7 млрд грн.
6. Освіта: 169,3 млрд грн.
7. Культура та інформаційний простір: 9,6 млрд грн.
8. Цифрова трансформація: 4,0 млрд грн.
9. Наукові дослідження: 14,0 млрд грн.
10. Фонд розвитку підприємництва: 18 млрд грн (пільгові кредити за програмою «5-7-9%»). Гранти для бізнесу: 1,4 млрд грн.
11. Підтримка регіонів: 12,2 млрд грн (субвенція на компенсацію різниці в тарифах).
12. Забезпечення житлом громадян: 9,4 млрд грн.
13. Гуманітарне розмінування: 1 млрд грн.
14. Державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації: 1,75 млрд грн.
15. Дотація місцевим бюджетам: 51,2 млрд грн.
16. Резервний фонд: 43,9 млрд грн.
17. Зовнішні запозичення: 1658,4 млрд грн.
18. Внутрішні запозичення: 579,2 млрд грн.
19. Дефіцит держбюджету: 19,4% від ВВП.

Ірина Шпак

БЕЗ ПРАВА НА ВІДСТРОЧЕННЯ: ХТО З ЦЬОГОРІЧНИХ ВСТУПНИКІВ МОЖЕ БУТИ МОБІЛІЗОВАНИЙ

У деяких випадках вступ до навчального закладу дає право на відстрочення від служби. Розповідаємо, які категорії військовозобов'язаних втратили таку можливість цього року.

В Україні триває воєнний стан та мобілізація. Відповідно до останніх змін у законодавстві, відстрочку від армії надають тим студентам, які здобувають рівень освіти, вищий за попередній. Наприклад, якщо громадянин України вже має ступінь бакалавра та йде навчатися на магістратуру, він не підлягає мобілізації на період освітнього процесу.

Крім того, право на відстрочку від мобілізації мають лише студенти денної або дуальної форми здобуття освіти, а ось ті, хто навчається на заочній формі або вечірньому відділенні, можуть бути призвані до служби в армії.

Вступ 2024: хто втратив право на відстрочення

- Отже, право на відстрочення від армії втрачають:
- абітурієнти, які вступили до ВНЗ для здобуття вищого ступеня навчання, однак не виконали вимоги вступної кампанії (не склали творчі конкурси, не підтвердили свій намір навчатися, не подали оригінали документів тощо);
 - студенти, які вступили до ВНЗ на заочну форму;
 - студенти, які вступили до ВНЗ на вечірню форму навчання;
 - студенти, які здобувають другу або третю освіту (бакалаврат, магістратура);
 - студенти, які здобувають будь-яку освіту за рівнем, нижчим за вже наявний.

Які студенти мають право на відстрочення від армії

Відповідно до чинного законодавства, отримати відстрочку від мобілізації можуть:

- студенти професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, аспіранти (контрактники та бюджетники), які навчаються за денною або дуальною формою і здобувають рівень освіти, який є вищим за раніше здобутий рівень;
- докторанти та особи, зараховані на навчання до інтернатури;
- наукові й науково-педагогічні працівники закладів вищої чи загальної середньої освіти за основним місцем роботи за умови, що їхня робоча ставка становить не менш як 0,75 зайнятості.

ПІЛЬГИ У 25% НА ПОСЛУГИ ЖКГ: ХТО МАЄ ПРАВО ТА ЯКІ ДОКУМЕНТИ ПОТРІБНІ

Деякі громадяни можуть скористатися пільгою 25% на житлово-комунальні послуги. Експерти розповіли, хто має право та які документи для цього потрібні.

Про це йдеться в матеріалі юристів системи безоплатної правничої допомоги (БПД).

Знижка у 25% на послуги ЖКГ

Пільга в розмірі 25% на комунальні послуги надається дітям війни. Згідно з урядовою постановою №389 від 4 червня 2015 року, громадяни мають право на пільги на оплату різних видів комунальних послуг. До них належать:

1. Оплата житла:

- квартирна плата;
- плата за утримання будинків / прибудинкових територій;
- управління багатоквартирним будинком.

2. Комунальні послуги:

- постачання холодної / гарячої води;
- водовідведення;
- теплопостачання;
- електрична енергія;
- природний газ (з транспортуванням, розподілом);
- централізоване опалення;
- вивезення сміття.

3. Інші послуги:

- плата за тверде паливо / скрапленний газ.

Надається право на пільги громадянам, чий сукупний дохід родини на одну людину за пів року не перевищує визначену державою суму.

У 2024-му сума зросла до 4,24 тис. гривень. У разі, якщо дохід родини перевищує цю величину, пільги не нададуть, проте можна оформити житлову субсидію.

Право на отримання статусу «дитина війни» є в тих, хто постраждав внаслідок ведення бойових дій. Такий статус можна отримати і після 18 років, якщо на момент 24.02.2022 року особа була неповнолітньою.

Як оформити пільгу

Громадяни для отримання пільги у розмірі 25% на комуналку повинні подати до Пенсійного фонду заяви та документи:

- заяву про внесення відомостей до ЄДАРП;
- заяву про надання пільг на оплату комунальних послуг;
- копію паспорта (з наданням оригіналу);
- копію довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків;
- декларацію про доходи сім'ї пільговика;
- довідки про доходи.

Як можна подати заяви

Онлайн:

- в е-формі через вебпортал е-послуг ПФУ або застосунок «Дія» (для цього потрібен «Дія. Підпис»);
- надіслати поштою.

Офлайн:

- особисто в найближчому відділенні ПФУ;
- до сільської, селищної, міської ради;
- до ЦНАПу.

..... Ксенія Симонова

ЯК УНИКНУТИ ПЕРЕПЛАТИ ЗА ГАЗ

Українці можуть зіткнутися з проблемою завищених обсягів споживання газу у своїх платіжках, що призводить до переplat. Щоб цього уникнути, необхідно своєчасно передавати показники лічильника газовим службам. Це слід робити щомісяця з 1 по 5 число.

Згідно з інформацією від ГазПравда, передача показників можлива через особистий кабінет національного оператора «Газорозподільні мережі України», але тільки в тому випадку, якщо цей оператор є постачальником у вашому регіоні. Про це пише OBOZ.UA.

«Локальні оператори також є. Наприклад, вони працюють у Києві, Одеській чи Полтавській областях. У такому разі передавати показники лічильника потрібно за допомогою сервісу місцевого оператора», – зазначено у повідомленні.

Також вказується, що клієнти «Нафтогазу» мають можливість передавати показники лічильника через чат-бот gas.ua. Крім того, це можна зробити, зателефонувавши або надіславши SMS.

Водночас підкреслюється, що ігнорування передачі показників може призвести до переplat за газ, оскільки ці дані є основою для нарахування оплати.

«Якщо ігноруватимете передачу показників, отримаєте в платіжках усереднені дані, які можуть виявитися вищими за реально спожитий обсяг. Все порахують на підставі т.зв. планового щомісячного обсягу споживання – середнього споживання за попередні 3 роки», – роз'яснюють автори матеріалу.

🚨 **Зверніть увагу:** навіть якщо ви не проживаєте за певною адресою або не користуєтеся газом, необхідно передавати показники лічильника. Інакше оператор буде нараховувати споживання газу за плановими обсягами, що може призвести до виникнення заборгованості.

Однак ви можете подати заяву або повідомити оператору телефоном, що за цією адресою ніхто не проживає. Або ж щомісяця передавати один і той самий показник лічильника, щоб уникнути нарахувань.

..... Анастасія Кришук

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС КОМЕНДАНТСЬКОЇ ГОДИНИ:

ЗАБОРОНЕНО ПЕРЕБУВАТИ НА ВУЛИЦЯХ ТА В ІНШИХ ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ, ЯКЩО ВИ НЕ Є ПРАЦІВНИКАМИ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ (ДЛЯ ЦЬОГО У ВАС МАЄ БУТИ СПЕЦІАЛЬНА ПЕРЕПУСТКА)

ОСОБИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ НА ВУЛИЦЯХ У ЗАБОРОНЕНИЙ ЧАС, МОЖУТЬ ВВАЖАТИСЯ ЧЛЕНАМИ ДИВЕРСІЙНО-РОЗВІДУВАЛЬНИХ ГРУП

ПРАВИЛА НЕ ПОШИРЮЮТЬСЯ НА ПЕРЕМІЩЕННЯ ДО УКРИТТІВ ПІД ЧАС СИГНАЛУ ТРИВОГИ

ТАКОЖ РЕКОМЕНДУЄМО ДОТРИМУВАТИСЯ ПРАВИЛ СВІТЛОМАСКУВАННЯ:

ЗАШТОРЮВАТИ ВІКНА

ВИМИКАТИ СВІТЛО В ОСЕЛЯХ

ПРИБИРАТИ З ПІДВІКОНЬ УСІ ЛАМПИ, В ТОМУ ЧИСЛІ Й ФІТОЛАМПИ ДЛЯ ДОГЛЯДУ ЗА РОСЛИНАМИ

ГАСИТИ ВУЛИЧНЕ ОСВІТЛЕННЯ СВОЇХ БУДИНКІВ

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ ПЛАТІЖ ДЛЯ ФОПІВ ПОВЕРНУТЬ У БЮДЖЕТІ НА 2025 РІК

ФОПи будуть знову зобов'язані платити єдиний соціальний внесок у 2025 році.

З початку війни в лютому 2022 року цей платіж був необов'язковим. Про це йдеться в пояснювальній записці до проекту бюджету на 2025 рік (проект № 12000).

На виконання положень Бюджетної декларації на 2025–2027 рр. місячний платіж для ФОПів становитиме 1760 грн за місяць. За рік потрібно буде заплатити 21 120 грн. Сплата ЄСВ необхідна для нарахування пенсії.

«З 1 жовтня 2024 року, в разі ухвалення Верховною Радою закону про підвищення податків, ФОПи першої, другої та четвертої груп платитимуть військовий збір у розмірі 10% від мінімальної зарплати. ФОПи третьої групи платитимуть 1% з обороту», – ідеться в пояснювальній записці.

За оцінкою Світового банку, станом на кінець 2023 року сукупні економічні, соціальні та інші грошові втрати становлять уже майже \$499 млрд. «Остаточної, навіть приблизної оцінки негативного впливу війни на економіку України наразі провести неможливо через невизначеність сценаріїв бойових дій як щодо їх термінів, так і інтенсивності, а відтак і наслідків», – ідеться в документі.

.....

ЩО ПЕНСІОНЕРИ МОЖУТЬ ОТРИМАТИ БЕЗКОШТОВНО

- Українські пенсіонери мають право на різноманітні пільги за віком.
- Багато пенсіонерів не обізнані з можливостями отримати різні послуги безкоштовно.
- Деякі з пільг, доступних для пенсіонерів, можуть бути корисними та значущими для них у повсякденному житті.

Більшість українських пенсіонерів мають право на пільги за віком. Втім, не усі знають, які послуги можуть отримати люди похилого віку безплатно.

Які пільги доступні для пенсіонерів

Як відомо, пенсіонери мають право на безплатний проїзд міським громадським транспортом. Втім, за винятком таксі. Люди похилого віку також можуть подорожувати залізничним транспортом приміського сполучення повністю безплатно.

Менш відома пільга, проте не менш популярна: юридичні послуги для пенсіонерів можуть надаватися безплатно або з істотною знижкою. Це включає фахову консультацію, захист прав та інтересів, а також представлення інтересів громадянина.

Щобільше, пенсіонери звільнені від сплати земельного податку, якщо їхнє володіння не перевищує вказані норми:

- ділянка до 0,01 гектара може використовуватись для будівництва індивідуальних гаражів;
- до 2 гектарів – для ведення особистого сільського господарства;
- до 0,10 гектара – для індивідуального дачного будівництва;
- до 0,12 гектара – для садівництва;
- до 0,25 гектара – для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд у селах;
- до 0,15 гектара – для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд у селищах міського типу;
- до 0,10 гектара – для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд у містах.

Зауважте! Як і всі українці, пенсіонери можуть оформити собі субсидію. Також жителі сільських місцевостей, які працювали на конкретних посадах, можуть взагалі не платити за ЖКП.

..... Катерина Добровольська

СУБСИДІЇ ТА ПІЛЬГИ В УКРАЇНІ – УРЯД СКОРОТИВ ВИДАТКИ НА НАСТУПНИЙ РІК

Кабінет Міністрів України прогнозує, що кількість отримувачів субсидій і пільг зменшиться на 400 тисяч осіб. У 2025 році планові бюджетні витрати будуть скорочені на 7,6 млрд гривень.

Про це йдеться у пояснювальній записці до проекту закону про Державний бюджет України на 2025 рік.

Субсидії та пільги в Україні в 2025 році

Зазначено, що на виплату житлових субсидій і пільг для покриття витрат на житлово-комунальні послуги, а також на придбання твердого та рідкого палива і скрапленого газу у 2025 році передбачено 42,321 млрд гривень. Очікується, що ці кошти будуть направлені на підтримку 2,8 млн домогосподарств.

«Цей обсяг визначено Міністерством соціальної політики України на підставі очікуваного контингенту отримувачів за результатами здійснених заходів щодо підвищення адресності та вдосконалення системи житлових субсидій шляхом уточнення критеріїв оцінки фінансово-майнового стану, припинення виплат особам, які перебувають за кордоном або проживають на тимчасово окупованих територіях, забезпечення механізму проведення щомісячної верифікації виплат тощо», — йдеться у пояснювальній записці до проекту.

Отже, кількість осіб, що отримують субсидії та пільги, зменшиться на 400 тисяч, що еквівалентно зниженню на 12,5%. Загальний обсяг бюджетних витрат на ці виплати зменшиться на 15,2%, скоротившись з 49,9 млрд гривень до 42,3 млрд гривень.

..... Ірина Шпак

ОТРИМАТИ СОЦІАЛЬНУ ПІДТРИМКУ В УКРАЇНІ ВІДТЕПЕР ЗНАЧНО ПРОСТІШЕ: ЩО ЗМІНИЛОСЯ

Органи соціального захисту в Україні суттєво спрощують життя громадянам. Відтепер, якщо необхідні документи вже існують в електронній базі, подавати їх повторно на папері не потрібно. Про це повідомив прем'єр-міністр України Денис Шмигаль.

Шмигаль зазначив, що цей крок спрямований на підвищення прозорості та ефективності надання державної допомоги. Раніше, аби отримати со-

ціальну підтримку, громадянам доводилося збирати об'ємні пакети документів, більшість із яких уже давно існує в цифровому вигляді. Тепер же, завдяки інтеграції баз даних, ця бюрократична складова стане минулим.

Зміни також торкнулися Реєстру ветеранів війни. Уряд запустив нову послугу, що дозволяє ветеранам перевіряти, які

саме дані про них зберігаються в цьому реєстрі. Це забезпечує більш ефективний та зручний доступ до необхідної інформації для захисників України.

Як додав представник Кабінету Міністрів у Верховній Раді Тарас Мельничук, зміни внесені до кількох важливих нормативних актів. Серед них:

- Порядок призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми;
- Порядок надання допомоги малозабезпеченим сім'ям;
- Виплати для багатодітних сімей та підтримка дітей-сиріт;
- Соціальна допомога для осіб з інвалідністю з дитинства та дітей з інвалідністю.

Відтепер заявники не повинні подавати документи, які вже наявні в Єдиній інформаційній системі соціальної сфери або можуть бути отримані шляхом міжвідомчого інформаційного обміну. Цей крок робить процес отримання державної допомоги значно зручнішим та швидшим для всіх громадян.

ЧИ МОЖУТЬ ЗАБРАТИ ЖИТЛО ЧЕРЕЗ БОРГИ ЗА КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ

Як відбувається примусове виселення

Через борги за комунальні послуги українці можуть залишитися без майна. У крайньому разі вас виселять із житла через борги за комуналку.

Закон на боці громадян. Конституція України гарантує право кожного на житло. Це означає, що вас не можуть просто так виселити з квартири чи будинку. Навіть якщо ви накопили значні борги за комунальні послуги, для примусового виселення потрібне рішення суду.

Процедура виселення прописана у Житловому кодексі. Якщо ви маєте заборгованість, комунальні служби можуть звернутися до суду з позовом про стягнення боргу. Суд розгляне справу і, якщо визнає вашу заборгованість, винесе рішення про її стягнення. Після цього виконавча служба може накласти арешт на ваше майно, зокрема на житло.

Коли можуть виселити?

Виселення можливе лише за певних умов.

- ✓ Відсутність інших джерел погашення боргу. Тобто якщо ви не маєте іншого майна, яке можна продати для погашення боргу.
- ✓ Сума боргу перевищує встановлений законом поріг. Наприклад, якщо житло є єдиним місцем проживання боржника, його можуть продати тільки тоді, коли сума заборгованості перевищує 160 000 гривень.
- ✓ Наявність рішення суду. Виселення може відбутися лише на підставі судового рішення.

Що робити, якщо ви не можете сплачувати комунальні послуги?

1. Зв'яжіться з постачальником послуг. Спробуйте домовитися про реструктуризацію боргу або розстрочку платежів.
2. Зверніться по юридичну допомогу. Юрист зможе допомогти вам розібратися в ситуації та захистити ваші права.
3. Скористайтеся програмами соціальної підтримки. Якщо ви маєте право на соціальну допомогу, скористайтеся нею.

Важливо розуміти: хоча виселення – це крайній захід, існує ризик його застосування. Тому краще не допускати накопичення великих боргів і своєчасно розв'язувати проблеми з оплатою комунальних послуг.

..... Олена Білім

ЧИ МАЮТЬ ПРАВО ВПО НА ВІДСТРОЧЕННЯ ВІД ПРИЗОВУ Зокрема, юрист також пояснив, як відбувається військовий облік внутрішньо переміщених осіб

Українське законодавство передбачає загальні правила щодо військового обліку для чоловіків. Водночас деякі категорії населення мають свої особливості та нюанси стосовно даного правила, зокрема й право на відстрочку. Йдеться, наприклад, про ВПО. Про це розповів адвокат Дмитро Франчук.

Військовий облік для ВПО

Експерт нагадав, що порядок організації та ведення військового обліку призовників, військовозобов'язаних та резервістів регулюється постановою Кабінету Міністрів України № 1487 від 30 грудня 2022 року, де, зокрема, зазначені умови військового обліку людей зі статусом ВПО.

Відповідно до статті 21 Порядку, такі українці можуть бути взяті на пер-

сонально-первинний та персональний військовий облік після того, як їх за-реєструють у статусі ВПО та внесуть до військового обліку ТЦК.

Для цього необхідно подати такі документи:

- заяву;
- паспорт громадянина України;
- військовий квиток або тимчасове посвідчення військовозобов'язаного;
- для осіб, звільнених у запас, – обліково-послужну картку, припис військової частини;
- для тих, хто був звільнений за станом здоров'я або сімейними обставинами: свідоцтво про хворобу та інші документи, які підтверджують законність дострокового звільнення;
- рішення військово-лікарських комісій про придатність до військової служби в мирний або воєнний час (за наявності).

Чи мають право ВПО на відстрочення
Згідно зі словами Дмитра Франчука, люди зі статусом ВПО мають право на відстрочення від призову на військову службу, бо перебувають у складних життєвих ситуаціях.

Проте рішення про мобілізацію переселенців приймаються в індивідуальному порядку, бо життєві обставини кожної людини враховуються окремо.

Для отримання відстрочки ВПО повинні мати відповідні документи, що підтверджують їхній статус.

Крім того, у Постанові вказано, що якщо під час війни змінюється місце реєстрації або проживання, втрачаються особисті чи військово-облікові документи, то ігнорувати візит до ТЦК заборонено. Неприбуття до територіального центру комплектування все одно вважається порушенням закону. Тому необхідно звернутися до ТЦК та надати інформацію про реєстрацію як ВПО.

..... Валерія Моргул

УРЯД ВИДИЛИВ 563 МЛН ГРИВЕНЬ НА ЖИТЛО ДЛЯ ДИТЯЧИХ БУДИНКІВ СІМЕЙНОГО ТИПУ

Україна забезпечить житлом 94 дитячі будинки сімейного типу.

Уряд України ухвалив рішення про розподіл державної субвенції у розмірі 563,3 млн грн для придбання житла для дитячих будинків сімейного типу (ДБСТ). Ці родини приймають на виховання від 5 до 10 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Про це повідомило Міністер-

ство соціальної політики України.

Зокрема, ці кошти будуть використані для забезпечення житлом 94 ДБСТ по всій Україні. Це рішення є важливим кроком, оскільки через повномасштабну війну частина таких дитячих будинків була змушена переміститися в більш безпечні регіони України або за кордон. У 85 таких родин житло було пошкоджене або повністю зруйноване.

Міністерство соціальної політики, яке подало пропозицію щодо розподілу субвенції, зазначило, що забезпечення житлом є критично важливим для розвитку і підтримки цієї сімейної форми виховання.

ВИХІД НА ПЕНСІЮ У 55 РОКІВ: ЗА ЯКИХ УМОВ ЦЕ МОЖЕ ЗРОБИТИ ЖІНКА

Деякі українки можуть раніше вийти на пенсію.

Попри війну українці продовжують отримувати пенсії та інші соціальні виплати. Щороку в Україні зростають вимоги щодо наявності необхідних років страхового стажу. «24 канал» розповів, хто з жінок може вийти на пенсію у 55 років.

Коли жінка може вийти на пенсію у 55 років

В Україні жінки можуть виходити на пенсію в 55 років за наявності 30 років страхового стажу. Це передбачено законом «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування». Але з квітня 2021 року пенсійний вік для жінок було підвищено до 60 років, що зрівняло умови виходу на пенсію для чоловіків і жінок.

Однак жінки, які досягли 59,6 років до квітня 2021 року, можуть вийти на пенсію на пів року раніше. Це стосується осіб, народжених з 1 жовтня 1960 року по 31 березня 1961 року.

Жінки 1961 року народження і старші можуть виходити на пенсію за віком до досягнення 60 років, досягнувши:

- 55 років – для тих, хто народився до 30 вересня 1956 року включно;
- 55 років і 6 місяців – для тих, хто народився з 1 жовтня 1956 року по 31 березня 1957 року.

Слід зазначити, що є низка професій та умови, коли пенсію за віком можуть призначити у 55 років. Зокрема, це стосується осіб, які працювали у шкідливих та важких умовах, відповідно до списку № 2 виробництв, робіт, професій, посад та показників, затвердженого Кабміном.

У МОН ПОЯСНИЛИ, ЧОМУ ЗАПРОВАДИЛИ ГРАНТИ НА НАВЧАННЯ ЗАМІСТЬ ЗБІЛЬШЕННЯ БЮДЖЕТНИХ МІСЦЬ

У 2024 році МОН запровадило державні гранти на контрактне навчання, аби підтримати вступників, які не пройшли на бюджет за бажаною спеціальністю.

Якби ж МОН просто збільшило кількість місць держзамовлення, виші могли б недоброти студентів, як заявив заступник міністра освіти Михайло Винницький в інтерв'ю «Дзеркалу Тижня».

«У минулому система вже це проходила: Уряд збільшував держзамовлення на фахівців певних спеціальностей, а в підсумку бюджетні місця залишалися незаповненими. Бо держава каже: "Нам потрібно більше таких-то фахівців, і ми це профінансуємо", а в абітурієнтів – інше бачення, вони далеко не завжди хочуть вступати на ті спеціальності, які реально потрібні державі чи на які об'єктивно є попит на ринку праці.

Натомість вступники готові піти на інші спеціальності навіть на контракт. Раніше в нас процедура вступу була "чорно-білою" – або пан, або пропав, тобто або ти вступив на бюджет (і держава оплачує 100% твого навчання), або на контракт (якщо можеш його оплатити, бо держава не оплачує нічого), інших варіантів немає», – пояснює Винницький.

За даними Міністерства, цього року 6284 абітурієнти відмовилися від запропонованого бюджетного місця. 1442 з них не вступали до українських закладів вищої освіти взагалі (найімовірніше, вступили за кордоном). Водночас аж 4842 особи (77%) вступили до українських вишів на контракт.

«Серед таких вступників достатня кількість скористалася державним грантом, аби вступити справді туди, куди хотіла, а не туди, де було бюджетне місце», – коментує Винницький.

За словами посадовця, система грантів загалом позитивно вплинула на результати вступної кампанії.

Гранти дозволяють державі фінансово підтримати сильних абітурієнтів, які не пройшли на бюджет за бажаною спеціальністю. Адже гранти отримують лише ті, хто має високі бали НМТ.

«Цього року вперше маємо майже 50% вступників, які одержують фінансову підтримку від держави на здобуття вищої освіти. Не всі отримують 100% покриття вартості навчання, і співвідношення тих, хто одержує фінансову підтримку, до тих, хто повністю оплачує власне навчання, ще не 60 на 40% (а саме такого розподілу прагнемо), але цього року маємо, безперечно, крок у правильному напрямку», – сказав Михайло Винницький.

..... Олена Барсукова

УРЯД РОЗШИРИВ ПРОГРАМУ «ВЛАСНА СПРАВА»: МОЛОДІ ПІДПРИЄМЦІ ЗМОЖУТЬ ОТРИМАТИ ГРАНТИ

Кабінет Міністрів розширив програму «Власна справа» на молодих підприємців. Про це повідомляє пресслужба Мінекономіки.

Так, у межах цієї програми підприємці віком до 25 років зможуть отримати гранти розміром до 150 тисяч гривень із зобов'язанням зареєструвати ФОП. Водночас вимога створити робочі місця для них буде необов'язковою.

«Ми запускаємо гранти для молоді: підприємці віком до 25 років зможуть отримати до 150 тисяч гривень під зобов'язання зареєструватися ФОП без створення робочих місць. А через три роки такий підприємець зможе ще раз отримати грант від держави – вже за програмою «Власна справа» на загальних умовах у розмірі до 250 тис. гривень та із зобов'язанням створити не менше 2 робочих місць», – розповіла перша віцепрем'єр-міністерка, міністерка економіки Юлія Свириденко.

Також Уряд розширив категорії отримувачів грантів у межах «Власної справи». Тепер їх можуть отримати дружини та чоловіки загиблих воїнів. Такий грант становитиме до 500 тис. гривень.

Крім того, до переліку отримувачів грантів додано виробників вин і підприємців, які працюють на територіях активних бойових дій. Ще одна новація полягає в тому, що підприємцям дозволили за грантові кошти брати в оренду водойми та купувати аквакультури для їх розведення.

За словами Юлії Свириденко, наразі Мінекономіки розробляє кілька новацій, які допоможуть бізнесу залучати ще більше грантових коштів для розвитку. По-перше, за умови створення від чотирьох робочих місць суму

грантової підтримки планують збільшити вдвічі: з 250 до 500 тисяч гривень. По-друге, Уряд планує дозволити отримувати грант у розмірі 250 тис. грн повторно через три роки після отримання першого гранту для всіх категорій підприємців. Зараз ці нововведення перебувають на етапі розробки.

Загалом, за два роки роботи програми «Власна справа» підприємці отримали від держави 20 тисяч грантів на розвиток бізнесу на 4,6 мільярда гривень. Завдяки цьому вони створили понад 38 тис. нових робочих місць. Найактивніше можливостями програми користуються підприємці Києва, Львівщини та Рівненщини.

..... Людмила Присяжна

ЧАСТИНА УКРАЇНЦІВ ОТРИМАЄ ПРАВО НА БЕЗКОШТОВНЕ ЖИТЛО: ЯК ПОДАТИ ЗАЯВКУ

В Україні громадяни, які були змушені залишити свої рідні домівки через агресію Росії, мають право на безкоштовне житло. Проект, який реалізує благодійний фонд «Місія HANSEN», дозволить отримати помешкання в Київській області терміном до п'яти років з оплатою лише житлово-комунальних послуг.

Про це йдеться у повідомленні місії HANSEN в Україні.

Програма з надання безкоштовного житла

Проект заснував американський підприємець Делл Лой Хансен, який вирішив допомогти українським громадянам, що втратили оселі через повномасштабну війну. Програма надає житло біженцям з областей, що найбільше постраждали від агресії РФ:

- Донецької
- Луганської
- Харківської
- Сумської
- Херсонської

У межах програми переселенцям нададуть на вибір можливість отримати оселю в трьох регіонах Київської області:

- у Тарасівці — «Містечко Хансена», де люди можуть проживати безплатно до п'яти років, оплачуючи послуги ЖКГ;
- у Софіївській Борщагівці — у багатоквартирному будинку, терміном до п'яти років з оплатою комунальних послуг;
- у Колонщині — в «Чудо-містечку» для літніх людей похилого віку без необхідності сплати за комунальні послуги.

Умови та як подати заявку

Для того щоб стати учасником програми, потрібно зареєструватися та заповнити анкету на спеціальному порталі програми

<https://share.hsforms.com/11fH9NjMSSheAUVTHkV0rjwqwljic>

Громадяни мають зазначити:

- прізвище, ім'я та по батькові;
- контактну інформацію (номер телефону, електронну пошту);
- додати світлину родини;
- відомості про трудову діяльність, доходи та обставини, через які залишили житло.

Також треба додати опис історії своєї родини з моменту початку повномасштабної війни.

..... Ксенія Симонова

МИТНИЙ КОНТРОЛЬ: ЯКУ ЇЖУ НЕ МОЖНА ПЕРЕВОЗИТИ ЧЕРЕЗ КОРДОН

Розповідаємо про те, що заборонено перевозити через кордон, які предмети потребують спеціального дозволу, та про інші митні нюанси.

Під час перетину кордону українці можуть зіткнутися з перевіркою особистих речей та багажу митними службами. Існує ряд обмежень на предмети, які не можна перевозити через кордон.

Про те, що заборонено перевозити через кордон у 2024 році та які предмети потребують спеціального дозволу, розповідає редакція сайту Новини Рго.

Усі речі, що ввозяться через кордон, будуть класифіковані як тимчасово ввезені та повинні залишити країну разом із власником. Особисті речі, дозволені для ввезення, не підлягають митному оподаткуванню, якщо їх вартість не перевищує:

1. €150 для осіб до 15 років.
2. €300 для осіб, старших за 15 років.
3. €430 під час авіаперельоту.

Готівка, яку перевозять за кордон, не повинна перевищувати встановлені ліміти у \$10 тис.

Які продукти не можна перевозити за кордон

Заборонено ввозити м'ясні продукти, а також молоко та молочні вироби. Це стосується:

- ✗ свіжого м'яса / молока;
- ✗ ковбас, сосисок, сала;
- ✗ сирів, кисломолочних продуктів.

Крім того, є обмеження на ввезення фруктів і овочів (до 5 кг), а також саджанців, насіння та зрізаних рослин.

Існують обмеження на морепродукти й рибу. Дозволено ввозити до 20 кг морепродуктів або одну рибу вагою 20 кг і більше. Для рідкісних морепродуктів, таких як осетрова ікра, потрібен спеціальний дозвіл на перевезення більше ніж 125 г.

Проте продукти для споживання під час подорожі можна ввозити без обмежень.

Які додаткові обмеження діють на митниці

Що стосується алкоголю — лише особи, які досягли 21 року, можуть перевозити тютюн і алкоголь через кордон. Наземним транспортом дозволяється ввозити:

- ✓ міцні алкогольні напої — до 1 л на людину;
- ✓ напої з міцністю менше ніж 22,3% — до 2 л на людину;
- ✓ пиво — до 16 л;
- ✓ вино — до 4 л, за винятком ігристого;
- ✓ дві відкриті пачки сигарет або дві закриті;
- ✓ сигари — до 10 шт.;
- ✓ рідини для електронних сигарет — до 10 мл.

Перевезення вищих кількостей заборонено. Щодо техніки — то дозволяється перевозити лише один предмет кожного виду, наприклад один телефон або один ноутбук.

..... Андрій Жинкін

УРЯД ВИЗНАЧИВ ПОРЯДОК АВТОМАТИЧНОГО НАДАННЯ СТАТУСУ УЧАСНИКА БОЙОВИХ ДІЙ

Під час засідання Уряд затвердив Порядок надання в автоматичному режимі статусу учасника бойових дій у період воєнного стану в районах ведення воєнних (бойових) дій або на тимчасово окупованих територіях.

Про це повідомив постійний представник Уряду у Верховній Раді Тарас Мельничук.

«Затверджено Порядок надання в автоматичному режимі статусу учасника бойових дій у період воєнного стану в районах ведення воєнних (бойових) дій або на тимчасово окупованих територіях. Порядок визначає процедуру надання в автоматичному режимі статусу учасника бойових дій особам, які в період воєнного стану під час безпосередньої участі в заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, брали участь у виконанні бойових (службових, спеціальних) завдань у районах ведення воєнних (бойових) дій або на тимчасово окупованих територіях», — написав Мельничук.

Він повідомив, що статус учасника бойових дій надаватиметься в автоматичному режимі особам, зазначеним в абзаці першому пункту 19 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (крім військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних) СБУ та осіб, які входять до складу розвідувальних органів), які брали участь у виконанні бойових (службових, спеціальних) завдань у районах ведення воєнних (бойових) дій або на тимчасово окупованих територіях, незалежно від тривалості виконання таких завдань.

«Визначено перелік, умови та критерії відомостей, що вносяться до Єдиного державного реєстру ветеранів війни, для забезпечення надання в автоматичному режимі статусу учасника бойових дій», — додав Мельничук.

ДІАЛЕКТИЗМИ ЯК ЕЛЕМЕНТ МОВИ

Україна – велика й багатокультурна країна. Настільки велика, що, попри одну державну українську мову, в різних її регіонах говорять по-різному. Якщо ви, наприклад, живете на Полтавщині, в Києві чи Харкові й поїхали відпочити в якесь селище в Карпатах, то, спілкуючись з місцевими жителями, можете виявити, що слабенько розумієте одне одного. При цьому усі говорите українською. Справа в діалектах (говорі) – різновидах національної мови, які є продуктом історичного розвитку різних регіонів держави і значно відрізняються від літературної лексики. Причому зовсім не обов'язково діалекти виникають за умови розділу одного народу державними кордонами. Більшу роль відіграла слабка комунікація та мобільність основної маси населення у давнину. Це зумовлювало слабкий мовний обмін між громадами і формування протягом століть оцих лексичних особливостей. Найбільш яскраво цей феномен проявляється в гірській місцевості, де два села по різні боки малодоступної вершини чи хребта можуть мати геть різні діалекти.

Діалектизми – це слова, фрази, граматичні форми або інші мовні ознаки, які характеризуються використанням на певній місцевості. Вони відображають особливості мовлення окремих регіонів, субкультур або етнічних груп. Діалектизми відрізняються специфічною вимовою звуків, вживанням спеціальних слів на позначення стандартних предметів побуту та використанням нових засобів словотворення.

Діалектизми є результатом локальних варіацій і розвитку мови в різних регіонах. Вони можуть бути дуже поширеними й постійно вживатися в спілкуванні або бути обмеженими лише до певних мовних груп. Наприклад, слово «сковорідка» має відомий діалектний аналог «пательня», який активно використовують у повсякденному мовленні українці з різних регіонів. Проте це слово має ще кілька варіантів назв, які рідко вживаються: чара, жаровня, палачинтовка, рондель, палачінта.

Діалектизми можуть бути цікавим джерелом вивчення мови, оскільки вони відображають культурні та географічні особливості різних мовних спільнот. У писемній мові діалектизми використовують для підкреслення характерних рис героїв або для відтворення розмовного стилю певного регіону. Вживання діалектизмів у літературній мові є досить обмеженим, оскільки воно може зробити текст складним для розуміння тією категорією читачів, що не знайомі з діалектами чи регіональними мовними особливостями.

Пам'ятайте, що вживання діалектизмів неприпустиме в діловому стилі мовлення. Хоч вживання літературної мови завжди доречно, діалектизми можуть прикрасити ваше мовлення або стати справжнім шифром для непосвячених.

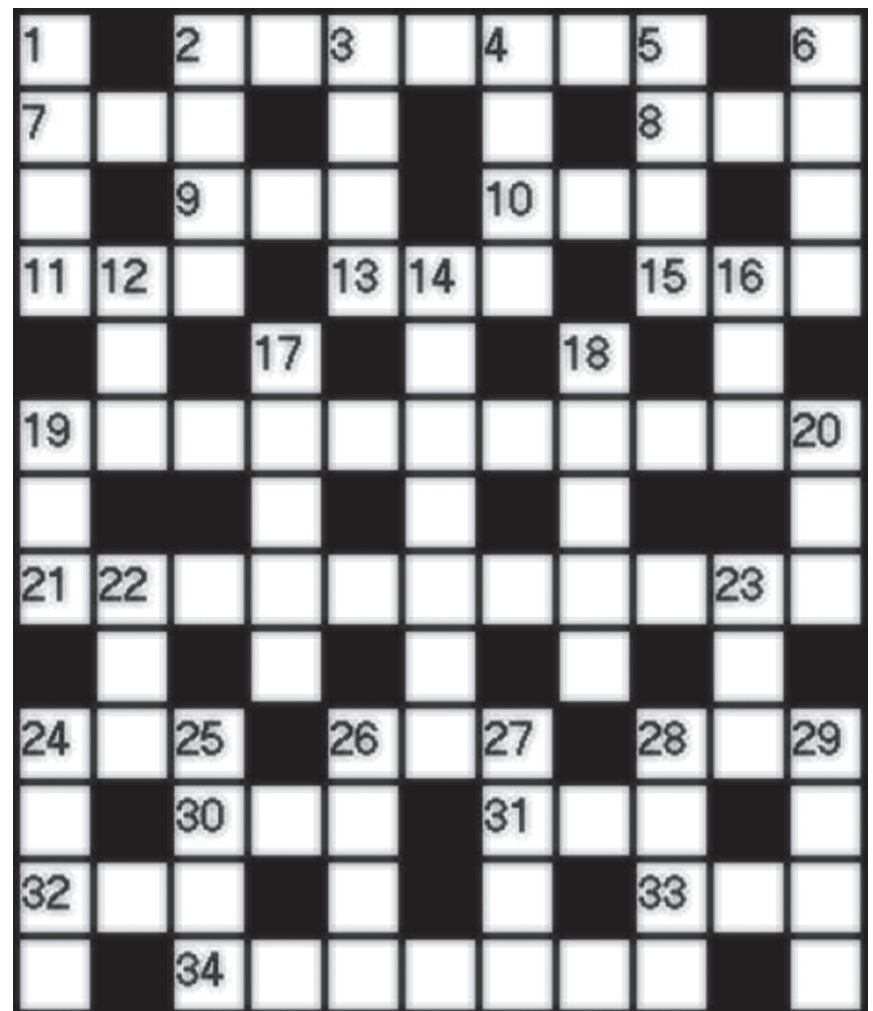
КОРОТКИЙ СЛОВНИК ДІАЛЕКТНИХ СЛІВ

андрути — торт із вафельних коржів	легінь — юнак, парубок
бамбетель — ліжко-лавка	маржина — худоба
банітувати — ляяти когось	мешти — черевики
баняк — каструля	обрус — скатертину
бараболя — картопля	пацьорки — намісто
вар'ят — божевільна людина	плячок — пиріг
веселик — журавель	рура — труба
газдиня — господарка	сподні — штани
глива — груша	тлустий — огрядний
драглі — холодець	трафити — влучати, потрапляти
захцянка — забганка	ровер — велосипед
калапуцькати — перемішувати	файний — гарний
кльовак — дятел	чічка — квітка
кобіта — жінка	шугай — хлопець

МЕДІАГРУПА «ПАТРІОТ ДОНБАСУ»

КРОСВОРД

Питання до кросворда:

За горизонталлю:

2. Сукупність коштів (майно, гроші, нерухомість), що приносять прибуток.
7. Муніципалітет у Франції, у регіоні Південь-Піренеї, департамент Верхня Гаронна.
8. Швейцарський психоаналітик, психолог, філософ культури, родоначальник аналітичної психології.
9. Грубий заборонений прийом у грі, персональна помилка.
10. Самець корови.
11. Одиниця виміру земельної площі в Англії і Північній Америці.
13. Австралійський страус.
15. Партія гри в тенісі та деяких інших спортивних іграх.
19. Наукова праця, в якій досліджується яке-небудь питання.
21. Трав'яниста лікарська рослина з квітками, схожими на наперсток.
24. Заглиблення в землі.
26. Жалюча комаха.
28. Титул монарха, феодалного правителя в багатьох країнах Сходу в середні віки, а також особа, що мала цей титул.
30. Німецьке авто.
31. Задня, зворотна частина, сторона чого-небудь.
32. Урочистий вірш, присвячений якійсь видатній події, відомій особі.
33. Вигадана істота із «Володаря перснів» Толкіна.
34. У деяких країнах одне з найвищих державних звань, а також особа, що має це звання.

За вертикаллю:

1. Піщаний горб, що наноситься вітром.
2. Велика валіза або дорожня сумка з декількома відділеннями.
3. Безліса рівнина, рівний великий простір.
4. У первісних та відсталих племен і народів релігійна заборона, порушення якої, за забобними уявленнями людей, неминуче спричиняє тяжке покарання.
5. Позначення чого-небудь надзвичайно розкішного, вигідного, доброякісного.
6. Напівдорогоцінний кварцовий камінь.
12. Статус-...
14. Лісовий південний птах ряду горобцеподібних, що живиться здебільшого квітковим нектаром.
16. Персонаж давньогрецької міфології, син Лікімнії.
17. Рід багаторічних трав'янистих рослин родини мальвових, який застосовують у медицині та ветеринарії.
18. Старовинна українська найдрібніша монета польського походження.
19. Слово, що додається до імен знатних чоловіків в Іспанії.
20. Зла баба-чаклунка.
22. Автоматизоване робоче місце.
23. Останній правитель I династії Раннього царства Давнього Єгипту (бл. 2890 до н. е.).
24. У давньогрецькій міфології — герой, який очолював похід аргонавтів по золоте руно.
25. Верхня плита капітелі колони класичних ордерів, підкладка під архітрав.
26. Одне з дванадцяти сузір'їв зодіаку.
27. Кораловий острів кільцеподібної форми.
28. Хімічний елемент, галоген (Cl).
29. У давньогрецькій міфології — богиня перемоги у боях та змаганнях.

«ПАТРІОТ ДОНБАСУ» - неполітичне друковане видання.

Свідоцтво про реєстрацію друкованого ЗМІ: серія КВ 23252-13092Р від 04.04.2018.

Тираж 300 000 примірників.

Видається за ініціативою ГО «ГРУПА ПАТРІОТ». Мета видання - інформування громадян України про загальний стан та наслідки боротьби із російською гібридною агресією в Україні.

